

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Ε΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ταξίδι στον χρόνο»

ΙΩΑΝΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ταξίδι στον χρόνο

Δημιουργός

Ιωάννα Κοσμίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Ε΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Αύγουστος 2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού», τεύχος β΄, , ενότητα 10: *Μυστήρια – επιστημονική φαντασία, υποενότητα: Η μηχανή του χρόνου* (σ. 64).

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

7 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Α) Ταυτότητες μαθητών: Το παρόν σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Ε΄ τάξης του Δημοτικού σχολείου, μπορεί όμως να αξιοποιηθεί και από όλους τους μαθητές των μεγάλων τάξεων.

Β) Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών: Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή.

Γ) Προεργασία του εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή αλλά και δεξιότητες χρήσης δημιουργίας χρονογραμμής σε διαδικτυακή εφαρμογή. Επίσης, πρέπει να επισκεφτεί όλους τους προτεινόμενους ιστότοπους ή να προτείνει νέους ιστότοπους που εξυπηρετούν το σενάριο.

Δ) Υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου: Το σενάριο υλοποιείται στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου και για την εφαρμογή του απαιτείται η ύπαρξη ηλεκτρονικών υπολογιστών ισάριθμων με τις ομάδες εργασίας των μαθητών και βιντεοπροβολέας. Επίσης, απαιτείται σύνδεση στο διαδίκτυο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρόν σενάριο οι μαθητές σχεδιάζουν τη δική τους χρονομηχανή, όπως ο Χρονοταξιδιώτης στη [Μηχανή του χρόνου](#) του [Χέρμπερτ Ουέλς](#), για να ταξιδέψουν στο παρόν ή στο μέλλον. Ο κύριος άξονας του σεναρίου είναι η δημιουργία μιας χρονογραμμής πάνω στην οποία τοποθετούνται σημεία στον χρόνο, στα οποία έχουν επιλέξει να ταξιδέψουν οι μαθητές. Στη χρονογραμμή αυτή τοποθετούνται, επιπλέον, διάφορα στοιχεία για τα σημεία αυτά όπως: ενημερωτικά κείμενα, εικόνες, βίντεο, αρχεία ήχου.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η κατανόηση του χρόνου είναι δύσκολη για τα παιδιά, γιατί όπως ο Ευ. Παπανούτσος γράφει: «τα παιδιά, 8 έως 11 ετών, δύσκολα μπορούν να “εγχρονίσουν” με ακρίβεια ένα συμβάν παλαιό, που το πληροφορούνται τώρα. Ο χρονικός τους ορίζοντας είναι περίεργα στενός...» (Παπανούτσος 1976 στο ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2006: 23). Για τους μαθητές αυτής της ηλικίας, σημαντικά εργαλεία για την κατανόηση του χρόνου αποτελούν οι ιστορικές γραμμές.

Οι χρονογραμμές μάς βοηθούν στο να αναπαραστήσουμε γραμμικά τον χρόνο και να οργανώσουμε τις πληροφορίες οποιουδήποτε θέματος γύρω από τις έννοιες παρελθόν - παρόν - μέλλον. «Με τον τρόπο αυτό ο αόρατος και αφηρημένος χρόνος γίνεται ορατός και συγκεκριμένος, συγκρίσιμος και κατανοητός. Οι μαθητές δεν ακούν και δε διαβάζουν μόνο τις χρονολογίες. Τις βλέπουν, τις παρατηρούν, τις συγκρίνουν και το σημαντικότερο τις διαχειρίζονται» (Νικολόπουλος στο Παπανούτσος 1976: 100-101).

Στο παρόν σενάριο, είναι ζητούμενο οι μαθητές να ερευνήσουν και να συλλέξουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες, ώστε να μπορέσουν να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των γεγονότων που έχουν επιλέξει. Για τον λόγο αυτό, για τη δημιουργία χρονογραμμής αξιοποιείται η διαδικτυακή εφαρμογή [Tiki-Toki](#). Η εφαρμογή αυτή δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να φτιάξουν χρονογραμμές εμπλουτισμένες με κείμενο, εικόνα, ήχο και video, τα οποία μπορούν να συνυπάρχουν ταυτόχρονα σε ένα γεγονός.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να κατανοήσουν ότι ο κόσμος στον οποίο ζουν είναι αποτέλεσμα μιας εξελικτικής πορείας.
- Να κατανοήσουν τον ιστορικό χρόνο με τη βοήθεια της χρονογραμμής, των εικόνων και των αρχείων βίντεο.
- Να έρθουν σε επαφή με τα «Κλασσικά Εικονογραφημένα», τα κόμικ που αποτέλεσαν μέρος της πολιτιστικής μας ζωής για 20 και πλέον χρόνια.
- Να αξιοποιήσουν τη φαντασία τους με εικαστικό τρόπο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να ασκηθούν στην ακρόαση και στον προφορικό λόγο.
- Να παράγουν και να αφηγούνται γεγονότα.
- Να εξοικειωθούν διαισθητικά με ένα λογοτεχνικό έργο σε μορφή κόμικ.
- Να συντάσσουν συνοπτικά συνοδευτικά κείμενα για τα γεγονότα της χρονογραμμής.
- Να συνεχίζουν μια ιστορία που τους έχει δοθεί η αρχή.
- Να εντοπίζουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες που χρειάζονται, χρησιμοποιώντας ως πηγή το διαδίκτυο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να πλοηγούνται σε δικτυακούς τόπους.
- Να γράφουν κείμενο στον επεξεργαστή κειμένου.
- Να δημιουργούν χρονογραμμές σε διαδικτυακή εφαρμογή.
- Να αξιοποιούν τις πηγές πληροφοριών του διαδικτύου.
- Να αντιγράφουν και να επικολλούν κείμενα, φωτογραφίες και υπερσυνδέσμους από το διαδίκτυο.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες συνεργατικού τύπου και γι' αυτό αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργασίας, να γίνουν υπεύθυνοι, να αποκτήσουν ομαδικές και κοινωνικές ικανότητες και να αναπτύξουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί συνεργατικό περιβάλλον μάθησης, στα πλαίσια του οποίου επικρατεί θετική αλληλεπίδραση ανάμεσα στα μέλη της ομάδας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για την εφαρμογή του σεναρίου μπορεί να αποτελέσει η υποενότητα *Η μηχανή του χρόνου* από την 10^η ενότητα [Μυστήρια - επιστημονική φαντασία](#) του βιβλίου «Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού», (τεύχος β΄, σ. 64). Οι μαθητές ταξιδεύουν στον χρόνο με τη χρονομηχανή που σχεδίασαν και όλοι μαζί συμπληρώνουν τη χρονογραμμή της τάξης τους με τίτλο «Ταξίδι στον χρόνο».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το εκπαιδευτικό σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Νεοελληνικής Γλώσσας για την Ε΄ τάξη του Δημοτικού (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003α, ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό), αφού οι στόχοι του αποτελούν στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος. Ο κεντρικός άξονάς του αφορά:

- 1) Στη Γλώσσα και πιο συγκεκριμένα: α) στον γραπτό λόγο, ανάγνωση εξωσχολικών κειμένων με τη μορφή κόμικ, συμπλήρωση ημιτελούς ιστορίας (ό.π.: 29) και β) στον προφορικό λόγο, σχολιασμό εικόνας (ό.π.: 20).
- 2) Στη Λογοτεχνία, διασκευή λογοτεχνικών κειμένων σε κόμικ, παρουσίαση λογοτεχνικών βιβλίων σε ψηφιακή μορφή (ό.π.: 44).

Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών και αποφεύγονται μέθοδοι διδασκαλίας γνωσιοκεντρικού χαρακτήρα. Οι μαθητές

εργάζονται σε ομάδες με δραστηριότητες που αξιοποιούν τεχνολογικά εργαλεία των ΤΠΕ¹ και πιο συγκεκριμένα εφαρμογών του διαδικτύου για την αναζήτηση και την αξιοποίηση πληροφοριών (ό.π.: 18, 40).

Επιπλέον, το σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών των Εικαστικών για την Ε΄ τάξη του δημοτικού (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003β, ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ Εικαστικών), στοχεύοντας στην αξιοποίηση της φαντασίας των μαθητών με εικαστικό τρόπο (ό.π.: 107).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο χρησιμοποιούνται εργαλεία γενικής χρήσης και το διαδίκτυο. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται:

- Ο επεξεργαστής κειμένου, για την πινακοποίηση πληροφοριών και τη χρήση εξωτερικών υπερσυνδέσμων (Δαγδiléλης & άλ. 2013: 161) και την παραγωγή και τροποποίηση κειμένων σε ψηφιακή μορφή (Κόμης & άλ. 2011: 70). Στο εννοιολογικό επίπεδο, η επεξεργασία κειμένου συνιστά μία νέα μέθοδο γραφής, η οποία είναι ποιοτικά διαφορετική από τη γραφή που λαμβάνει χώρα με χαρτί και μολύβι.
- Το διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών με σκοπό τη διδακτική αξιοποίησή τους (Δαγδiléλης & άλ. 2013: 93).
- Η χρονογραμμή, στην οποία τοποθετούνται και οργανώνονται πολυμεσικά αντικείμενα (χρήση κειμένων, εικόνων και βίντεο) (Δαγδiléλης & άλ. 2013: 135), για να αναπαραστήσει την εξελικτική πορεία των γεγονότων μιας περιόδου (ό.π.: 174).

Κείμενα

Ιστοσελίδες

Χ. Τζ. Ουέλς, Κλασικά εικονογραφημένα, [«Η Μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια»](#).

¹ Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας

Χ. Τζ. Ουέλς, Κλασικά εικονογραφημένα, «Η Μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια» ([εξώφυλλο](#)).

Ψυχογιός, [Η μηχανή του χρόνου](#), Χέρμπερτ Τζόρτζ Γουέλς

Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, [Ελληνική Ιστορία](#)

Ψηφιακό Σχολείο, [Γραμματική Ε΄ και ΣΤ΄ δημοτικού](#)

Tiki-Toki, [Create beautiful timelines](#)

[Από τη Βικιπαίδεια](#)

[Κλασικά εικονογραφημένα](#) (27/03/2013)

[Ταξίδι στον χρόνο](#) (27/03/2013)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1^η, 2^η και 3^η διδακτική ώρα

(Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, εργαστήριο πληροφορικής)

Με αφορμή την υποεπότητα «*Η μηχανή του χρόνου*» της ενότητας [«Μυστήρια – επιστημονική φαντασία»](#) του βιβλίου «Γλώσσα της Ε΄ Δημοτικού» και αφού συζητήσουμε σχετικά με τη δυνατότητα του ανθρώπου να ταξιδεύει στον χρόνο, κάνοντας μια [μικρή αναφορά](#) στη θεωρία της σχετικότητας του Αϊνστάιν, θέτουμε στην ολομέλεια την ερώτηση «Αν είχατε μια μηχανή του χρόνου, πού (σε ποια εποχή) θα ταξιδεύατε;»

Καταγράφουμε τις απαντήσεις των μαθητών σε έναν πίνακα και συζητάμε τους λόγους που μας οδήγησαν σε αυτήν την επιλογή μας.

1. Στην εποχή των δεινοσαύρων	
2. Στην αρχαία Ελλάδα	
3. Στον Μεσαίωνα - Βυζάντιο	
4. Στην Ελληνική Επανάσταση του 1821	
5. Στο μέλλον	

Στη συνέχεια, προβάλλουμε το [εξώφυλλο](#) του κόμικ [«Η Μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια»](#), το οποίο αποτελεί μεταφορά του βιβλίου του Χέρμπερτ Ουέλς «Η μηχανή του χρόνου». Πρόκειται για ένα βιβλίο επιστημονικής φαντασίας στο οποίο ο Χρονοταξιδιώτης ταξίδεψε με το μηχάνημα που κατασκεύασε στο έτος 802.700, στο μέλλον. Εκεί με μεγάλη έκπληξη διαπίστωσε ότι...

Αφού πούμε λίγα λόγια για την [υπόθεση του βιβλίου](#) και αναζητήσουμε πληροφορίες για τα [Κλασσικά Εικονογραφημένα](#), ζητάμε από τους μαθητές μας να παρατηρήσουν με προσοχή τη μηχανή του χρόνου, για να φανταστούν και να σχεδιάσουν τη δική τους χρονομηχανή ([1ο Φύλλο εργασίας](#), βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «FE1.docx»). Στη συνέχεια, διαβάζουμε την ιστορία από [το ψηφιακό περιοδικό](#) και, αν δεν υπάρχει χρόνος, αναθέτουμε την ανάγνωση στο σπίτι. Τέλος, μοιραζόμαστε τις εντυπώσεις μας και προσπαθούμε όλοι μαζί να δώσουμε απαντήσεις σε ερωτήσεις που αφορούν στα είδη των κειμένων και ειδικότερα στην αφήγηση. Βοηθός στη φάση αυτή μπορεί να είναι η [Γραμματική Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού](#).

Ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Σε ποιο είδος κειμένου ανήκει η ιστορία «Η μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια»; (Γραμματική Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, σ. 20).
 - Τι χρειαζόμαστε για να αφηγηθούμε γεγονότα;
 - (Γραμματική Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, σ. 21).
 - Με ποιους τρόπους δηλώνεται ο χρόνος (με τη γενικότερη έννοια) στο κείμενο; Να αναφέρετε παραδείγματα από το κείμενο.
 - Ποιους χρόνους χρησιμοποιεί ο αφηγητής για να αφηγηθεί το ταξίδι του;
 - Πότε χρησιμοποιείται ο κάθε χρόνος και τι μας δείχνει για το ποιόν ενεργείας, δηλαδή για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται η ενέργεια/πράξη;
- (Γραμματική Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, σ. 131).

4^η και 5^η διδακτική ώρα

(Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, εργαστήριο πληροφορικής)

Αυτό το διδακτικό δίωρο αρχικά εργαζόμαστε στην ολομέλεια, για να δημιουργήσουμε μια χρονογραμμή στην οποία θα ταξιδέψουμε με τη χρονομηχανή μας.

Βασικές πληροφορίες:

Μεταβαίνουμε στην [ιστοσελίδα](#), κάνουμε **εισαγωγή** (sign up), **δημιουργία νέας χρονογραμμής**, τίτλος: *Ταξίδι στον χρόνο* ή όποιον άλλο τίτλο θέλουμε, **ημερομηνία έναρξης**: 1100 π.Χ., **ημερομηνία λήξης**: 2100 μ.Χ. και **δημιουργία**.

Από το μενού επιλέγω **Admin** → **Settings**: ρυθμίζουμε χρώματα και ό,τι άλλο θέλουμε (**advanced settings**: ρυθμίζω τη γλώσσα)

Admin → **Stories** → **Basic info**: γράφω τίτλο, ημερομηνία, ενημερωτικό κείμενο

STORY CONTENT
This is where you add content to the stories that appear on your timeline. We have separated this into three sections:

BASIC INFO
Here you enter basic info about your story, including its title, the date it occurred and some introductory text. You can also choose the story's category (see categories in the sidebar).

Callouts:

- 1. **Γράφω έναν τίτλο για το γεγονός** (Title: Στάση του Νίκα)
- 2. **Ημερομηνίες έναρξης-λήξης του** (Start date: 11 Jan 0532 00:00:00, End date: 18 Jan 0532 00:00:00)
- 3. **Πληροφορίες για το γεγονός** (Intro: Η Στάση του Νίκα (στάση = εξέγερση) έλαβε χώρα στην Κωνσταντινούπολη το 532 και είχε διάρκεια μιας εβδομάδας. Υπήρξε η χειρότερη περίοδος βίας και...)
- 4. **Υπερσύνδεσμος για το γεγονός** (Link: <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A>)

Admin → Story media: πηγή (υπερσύνδεσμο), είδος: Video, Image, Audio

0532

ABOUT THIS TIMELINE | CONTACT | LOGOUT | ADMIN

STORY CONTENT

This is where you add content to the stories that appear on your timeline. We have separated this into three sections:

BASIC INFO

Here you enter basic info about your story, including its title, the date it occurred and some introductory text. You can also choose the story's category (add categories via the Categories tab) and also add a link to

STORY MEDIA

Source: Type: Video Index: 10

Thumb: Caption:

Revert Save

Επικολλώ τον υπερσύνδεσμο της εικόνας ή του βίντεο

Επιλέγω εικόνα ή βίντεο, ανάλογα

Επικολλώ τον υπερσύνδεσμο της εικόνας που θέλω να φαίνεται

ΕΝΕΡΓΗ

ΕΠΕΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΝΙΚΑ

0532

0526 0528 0530 0532 0534 0536 0538 0540 0542 0544 0546 0548 0550 0552 0554 0556

Στη συνέχεια, χωρίζομαστε σε ομάδες και η κάθε ομάδα αναζητά στο διαδίκτυο σημαντικά γεγονότα των εποχών που έχουν επιλέξει τα μέλη της και τα καταγράφει σε πίνακα ([2ο Φύλλο εργασίας](#), βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «FE2.docx»). Τίθενται κάποιες ερωτήσεις για προβληματισμό, όπως:

- Βρήκατε πληροφορίες για όλες τις εποχές που είχατε επιλέξει; Αν όχι, γιατί;
- Είναι αξιόπιστες οι πληροφορίες που βρήκατε; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Κατόπιν, κάθε ομάδα επιλέγει 3-4 γεγονότα και αναζητά πληροφορίες που θα τα συνοδεύουν στη χρονογραμμή. Οι πληροφορίες που μπορούν να πλαισιώνουν τα σημεία της χρονογραμμής, όπως είδαμε παραπάνω, καθώς και οι ιστοσελίδες στις οποίες μπορούμε να τα βρούμε παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Μικρό ενημερωτικό κείμενο	<ul style="list-style-type: none"> • Βικιπαίδεια
Σχετικές φωτογραφίες	<ul style="list-style-type: none"> • Μηχανή αναζήτησης Google • Σχετικές με την πληροφορία ιστοσελίδες
Βίντεο	<ul style="list-style-type: none"> • You Tube
Επιπλέον πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • Βικιπαίδεια • http://www.e-history.gr/ • Σχετικές με την πληροφορία ιστοσελίδες

Όταν οι ομάδες ολοκληρώσουν την εργασία τους, συμπληρώνουν στην ολομέλεια τη χρονογραμμή με τους σταθμούς στους οποίους θα ταξιδέψει η τάξη μας.

6^η και 7^η διδακτική ώρα

(Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, εργαστήριο πληροφορικής)

Την έκτη διδακτική ώρα τα μέλη των ομάδων παρουσιάζουν την εποχή που επέλεξαν αναφέροντας τα ακόλουθα στοιχεία ([3ο Φύλλο εργασίας](#), βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο «FE3.docx»):

- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της εποχής στην οποία θέλουν να ταξιδέψουν.
- Ποιον ή ποιους θέλουν να συναντήσουν.
- Ποιο είναι το μυστήριο που κρύβει αυτή η εποχή ή το γεγονός για αυτούς.
- Τι ελπίζουν να ανακαλύψουν.
- Ό,τι άλλο θα ήταν συναρπαστικό για τους ίδιους ή τους ακροατές.

Την τελευταία διδακτική ώρα οι μαθητές, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που ανακάλυψαν στις προηγούμενες δραστηριότητες, ταξιδεύουν με τη χρονομηχανή τους

στα γεγονότα που κατέγραψαν στη χρονογραμμή. Μπορούν να ξεκινήσουν κάπως έτσι:

«Ανέβηκα στη χρονομηχανή μου, κάθισα στη θέση και πίεσα τον μοχλό να ξεκινήσει. Πήρα βαθιά αναπνοή, έσφιξα τα δόντια μου και πιάνοντας με τα δυο μου χέρια τον μοχλό για την εκκίνηση άρχισα το ταξίδι μου μέσα στον χρόνο. Κάποια στιγμή αποφάσισα να σταματήσω και έπιασα με όλη μου τη δύναμη το φρένο... Κοίταξα τον ειδικό μετρητή και διαπίστωσα σε ποια εποχή βρισκόμουν. Ταξίδεψαχρόνια...».

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1ο Φύλλο εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

1. Να αναζητήσετε πληροφορίες για τα [Κλασσικά Εικονογραφημένα](#) και να γράψετε λίγα λόγια για αυτά.

2. Να μεταβείτε σε σχετική ιστοσελίδα του διαδικτύου για να διαβάσετε την υπόθεση του βιβλίου «[Η Μηχανή του χρόνου](#)».

3. Να παρατηρήσετε προσεκτικά τη χρονομηχανή στο εξώφυλλο του περιοδικού. Να φανταστείτε και να σχεδιάσετε τη δική σας χρονομηχανή.

4. Να διαβάσετε την ιστορία [«Η μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια»](#) και να απαντήσετε στις ερωτήσεις:
- Σε ποιο είδος κειμένου ανήκει η ιστορία «Η μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια»;
 - Τι χρειαζόμαστε για να αφηγηθούμε γεγονότα;
 - Με ποιους τρόπους δηλώνεται ο χρόνος (με τη γενικότερη έννοια) στο κείμενο; Να αναφέρετε παραδείγματα από το κείμενο.
 - Ποιους χρόνους χρησιμοποιεί ο αφηγητής για να αφηγηθεί το ταξίδι του;
 - Πότε χρησιμοποιείται ο κάθε χρόνος και τι μας δείχνει για το ποιόν ενεργείας, δηλαδή για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται η ενέργεια/πράξη;

2ο Φύλλο εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

1. Να αναζητήσετε σε μηχανή αναζήτησης και να καταγράψετε σημαντικά γεγονότα των εποχών που έχετε επιλέξει, στον παρακάτω πίνακα:

1	
2	
3	
4	
5	
6	

2. Βρήκατε πληροφορίες για όλες τις εποχές που είχατε επιλέξει; Αν όχι, γιατί;
3. Είναι αξιόπιστες οι πληροφορίες που βρήκατε; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.
4. Να καταγράψετε στον παρακάτω πίνακα τα στοιχεία που σχετίζονται με τα ιστορικά γεγονότα που επιλέξατε:

Ιστορικό γεγονός: π.χ. Η στάση του Νίκα	
Πληροφοριακό κείμενο	

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ**
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΕΣΠΑ
2007-2013**
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φωτογραφία	
Υπερσύνδεσμος Βίντεο	
Υπερσύνδεσμος για επιπλέον πληροφορίες	

3ο Φύλλο εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

1. Να αξιοποιήσεις τα στοιχεία που βρήκες στις προηγούμενες δραστηριότητες και να συνεχίσεις την ιστορία:

«Ανέβηκα στη χρονομηχανή μου, κάθισα στη θέση και πίεσα τον μοχλό να ξεκινήσει. Πήρα βαθιά αναπνοή, έσφιζα τα δόντια μου και πιάνοντας με τα δυο μου χέρια τον μοχλό για την εκκίνηση άρχισα το ταξίδι μου μέσα στον χρόνο. Κάποια στιγμή αποφάσισα να σταματήσω και έπιασα με όλη μου τη δύναμη το φρένο... Κοίταξα τον ειδικό μετρητή και διαπίστωσα σε ποια εποχή βρισκόμουν. Ταξίδεμαχρόνια...».

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Αν υπήρχε περισσότερος χρόνος, θα μπορούσαμε να διαβάσουμε περισσότερα τεύχη από τα «Κλασσικά Εικονογραφημένα». Έτσι, οι μαθητές θα είχαν την ευκαιρία είτε να μελετήσουν τεύχη με θέματα ελληνικού ενδιαφέροντος είτε να μελετήσουν τεύχη με διασκευές γνωστών έργων της παγκόσμιας λογοτεχνίας και να διαπιστώσουν τους λόγους της μεγάλης επιτυχίας τους για είκοσι και πλέον χρόνια.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Ενδεχομένως η δημιουργία της χρονογραμμής στη διαδικτυακή εφαρμογή να δυσκολέψει τους μαθητές. Στην περίπτωση αυτή προτείνεται από το σενάριο να γίνει με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού στην ολομέλεια ή να χρησιμοποιηθεί άλλο εργαλείο για την κατασκευή της (π.χ. Word, Excel, PowerPoint). Σε κάθε περίπτωση, ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει τις δραστηριότητες ή τους στόχους στα δεδομένα της τάξης του κατά την εφαρμογή του σεναρίου, ώστε να έχει τα μέγιστα μαθησιακά αποτελέσματα για τους μαθητές του.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δαγδιλέλης, Β., & άλ. 2013. *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη. Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης*. Τεύχος 1: Γενικό Μέρος. Γ΄ έκδοση. Αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη. Πάτρα: Υ.Π.Θ.Π.Α., Ι.Τ.Υ.Ε. 'ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ'.

Κόμης, Β., & άλ. 2011. *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη. Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης*. Τεύχος 2Α: Κλάδοι ΠΕ60/ΠΕ70. Πάτρα: ΥΠ.Ε.Π.Θ., Π.Ι., Ε.Α.Ι.Τ.Υ.

Παπανούτσος, Ε. 1976. *Παιδεία το μεγάλο μας πρόβλημα*. Αθήνα: Δωδώνη.

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003α.. Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου. ΔΕΠΠΣ της Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό Σχολείο. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/2deppsaps_GlossasDimotikou.zip (11/08/2013).

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003β. Διαθεματικό Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Εικαστικών. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/6deppsaps_Eikastikon.zip (12/08/2013).

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2006. Ιστορία Ε' Δημοτικού. Στα βυζαντινά χρόνια. Βιβλίο δασκάλου. Αθήνα: ΟΕΔΒ.